Eduskunnan hallintovaliokunta

Valtioneuvoston ihmisoikeuspoliittinen selonteko (VNS 10/2021 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisiammattikorkeakoululta asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston selonteosta. Poliisiammattikorkeakoulu esittää kunnioittavasti lausuntonaan seuraavaa.

Selonteko tähdentää viranomaisten perus- ja ihmisoikeusosaamisen sekä laillisuusvalvojien toiminnan merkitystä ja voimavarojen turvaamista perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseksi.

Perus- ja ihmisoikeusosaamista lisätään ja ylläpidetään poliisihallinnossa erilaisten kurssien kautta, mutta asenteellinen, tiedollinen ja taidollinen pohja näiden asioiden ymmärtämiseksi luodaan pitkälti poliisin perustutkinnon aikana.

Perustutkinto sisältää opetussuunnitelman mukaisesti perus- ja ihmisoikeuksiin liittyvää opetusta, missä opiskelijoille luodaan ymmärrys julkisen vallan käyttöön liittyvästä vastuusta, perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisvelvollisuudesta, mutta myös näihin oikeuksiin liittyvistä rajoittamismahdollisuuksista poliisin toimivallan kautta.

Perustutkinnon kautta saatu osaaminen on pohjana ja avain yhteiskunnassa eri aikoina lähempään tarkasteluun nostettavien ilmiöiden - kuten esimerkiksi yhdenvertaisuuden - ymmärtämiseksi.

Suomessa viranomaisilla, työnantajilla ja oppilaitoksilla on velvollisuus ennaltaehkäistä ja puuttua häirintään sekä edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Poliisissa näitä asioita edistetään esimerkiksi seuraavien pakollisten kurssien avulla: Epäasiallisen työkäyttäytymisen, häirinnän ja työsyrjinnän hallinta sekä Yhdenvertaisuus ja asiakkaan kohtaaminen.

Poliisiammattikorkeakoulu haluaa kiinnittää hallintovaliokunnan huomiota myös siihen, että oppilaitoksen vuosittain julkaisema tilastoselvitys poliisin tietoon tulleesta viharikollisuudesta tuottaa tärkeää seurantatietoa eräistä ihmisoikeuksiin ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista.[1]

[1] 1 Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2020: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/506683/POLAMK_Katsauksia19.pdf?sequence=1&isAllowed=y

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU
Vaajakatu 2, PL 123, 33721 Tampere
polamk@poliisi.fi
Puh. 0295 480 121, Faksi 0295 411 860

Selvitysten mukaan merkittävä osa poliisin tietoon tulleista viharikoksista liittyy uskontoon ja vakaumukseen. Viharikosten yleisin motiivi on uhrin etninen tausta. Myös uskonto, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen

sekä sukupuoli-identiteetti näkyvät poliisin tilastoissa viharikosten motiiveina. Poliisin tietoon tulleiden viharikostapausten määrä ei ole kasvanut viime vuosina mutta arviolta vain pieni osa tapauksista tulee poliisin tietoon.

Rehtori Marko Laitinen

Lehtori Janne Ylijärvi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 28.03.2022 klo 14:21. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.